

4. Присяжнюк Л. А. Організація дослідницької діяльності дошкільників у контексті екологізації освітнього середовища ДНЗ. *Імідж сучасного педагога*. 2015. № 6. С. 28–30.
5. Савенков О. Пробудити дослідника в дитині. Організація навчально-дослідницької діяльності старших дошкільнят. *Дошкільнє виховання*. 2013. № 2. С. 2–7.

УДК 373.2.011.3-051:37.064

Карпенко Т. Л.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Вільхова О. Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З БАТЬКАМИ

У статті з'ясовано, що сучасні демократичні процеси в освіті, новітні методики навчання обумовили потребу пошуку розв'язання проблемних питань щодо взаємодії ЗДО та родини, формування умов для покращення культури батьків у педагогічному напрямку. Схарактеризовано умови взаємодії ЗДО із членами родини, спрямовані на покращення змісту, форм співпраці між ЗДО та батьками у процесі виховання дітей, враховуючи умови сьогодення.

Ключові слова: *заклад дошкільної освіти, педагогічний колектив, батьки, родина, ефективна співпраця*

Постановка проблеми. Сім'я та заклад дошкільної освіти – це два інститути українського суспільства, що будують основні знання для майбутнього розвитку дитини. Головне завдання цих інститутів – це виховання здорової, всебічно розвиненої особистості із значними інтелектуальними, духовними та творчими здібностями. Тому дуже важливою є співпраця та взаємний зв'язок між родиною та закладом дошкільної освіти. Ця проблематика сьогодні набуває особливо актуального значення.

Якісний соціальний догляд, навчальний та виховний процеси, роблять дитину підготовленою до навчання у Новій українській школі, більш адаптованою до сучасних вимог педагогів, «конкурентоспроможною». Сьогодні основне завдання співпраці з батьками та членами родини – це надання допомоги батькам у розумінні та сприйнятті гуманістичних спрямувань та ідей, що будуються на відчутті поваги до особистості дошкільника, піклування про всебічний розвиток підростаючої особистості. Подібне ставлення до дитини призводить до сприйняття дитини в якості унікального індивідуума, що має власні права та потреби. Отже, батьки мають

усвідомити ці речі, набути певних теоретичних та практичних навичок в цій сфері, зрозуміти етапи закономірності розвитку дошкільника. Сучасним вихователям необхідно знайти найоптимальніші методи, результативні форми, методики та прийоми співпраці з батьками. Слід зазначити, що така співпраця буде плідною лише за умов тісної взаємодії всіх ланок ЗДО, де визначено важливе місце та функції кожного фахівця у закладі дошкільної освіти.

Аналіз останніх досліджень. Виконуючи ретроспективний аналіз проблем родинного виховання, було виявлено, що питаннями розвитку особистості в родині займалися багато видатних педагогів та психологів: Бехтерев В., Сікорський І., Блонський Г., Русова С., Лубенець Н., Каптерев П., Рубінштейн М., Сухомлинський В. та ін. У своїх роботах ці науковці розглядали специфіку роботи педагогів з батьками, підготовку кваліфікованих фахівців до роботи з дітьми, особливості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти.

Метою статті є розкриття особливостей роботи вихователя ЗДО з батьками, аналіз умов співпраці педагога з родиною.

Виклад основного матеріалу. У наш час існує певна категорія «педагогічно занедбаних» сімей, з якими потрібно проводити додаткову роз'яснювальну та просвітницьку роботу. Проте, сьогодні залишаються відкритими питання розвитку прогресивних ідей з проблематики виховання в родині, відсутнє загальне історико-педагогічне дослідження зі становлення теорії родинного виховання як самостійної інтегрованої системи знань. Аналізуючи історичні відомості, було встановлено, що вже у минулому столітті зусиллями вчених закладено теоретичні засади родинного виховання як самостійного наукового напрямку. Хоча теоретична розробка цих проблем, адресована або батькам та вихователям багатих, освічених верств населення, або «ідеальній сім'ї», не випробувалася тоді у практиці сімейного виховання, вона мала провідне значення для виокремлення сімейної педагогіки у самостійну галузь педагогічної науки. Вклад зазначених науковців й сьогодні має досить вагоме значення у проблематиці родинного виховання [2,с.10].

Треба відзначити, що виховання дитини – це моральний та конституційний обов'язок обох батьків. На думку В. Сухомлинського та М. Стельмаховича, моральний бік особистості залежить саме від виховання в родині в дитинстві. Таким чином, стосунки між батьками, їхній культурний рівень, служать прикладом людських стосунків для дитини. Саме батьки із їхніми духовними цінностями впливають на почуття, які формуються у дитини в дитинстві. Тому констатуємо, що для виховання позитивних якостей в дитині, потрібно виховати у

батьків належний культурний рівень та ціннісні орієнтири. Саме про це говорить у своїх працях В. Сухомлинський, який наголошує, що найголовніше завдання закладів освіти – це виховання майбутніх матерів та батьків [1, с. 21].

Спираючись на головні завдання сучасного ЗДО, було з'ясувано, яких саме знань та навичок потребують батьки дітей дошкільного віку. Після остаточного виявлення характеру співпраці між ЗДО та батьками, який будується на засадах співробітництва, було розглянуто основні риси цієї співпраці. Оптимізація та розвиток зв'язку та взаємодії різноманітних громадських інститутів (ЗДО, соціум, родина) створюють позитивні умови для життя та виховання дітей, побудови фундаменту для розвитку гармонійної та повноцінної підростаючої особистості. Також слід зазначити, що в умовах сьогодення, враховуючи участь батьків у виховному процесі дитини дошкільного віку, змінюється роль педагогів, оскільки раніше вони були зосереджені безпосередньо на вихованні дітей. Зараз вони мають також налагоджувати контакти з членами родини, щоб процес виховання було максимально вдалим та успішним [3, с.160].

Проте, побудова співпраці між педагогами, батьками та дітьми залежить від злагодженої взаємодії дорослих в цьому процесі, тому для цього батьки та педагоги мають набути статусу рівнозначних партнерів. Також фундаментом цього союзу має стати інтеграція бажань, поглядів на процес виховання, вироблені спільно загальні цілі й виховні завдання, а також шляхи досягнення очікуваних результатів. Співпраця сприятливо позначається на підростаючій особистості, позитивно впливає на її розвиток та навчання. У свою чергу, педагог у своїй роботі має керуватися бажанням співпрацювати з батьками задля створення сприятливої атмосфери, застосовувати в роботі з батьками свої педагогічні знання та навички, залучати батьків до активної діяльності, розмовляти з ними, радитися та «підключати батьків» до роботи ЗДО, спільними зусиллями задавати напрямок виховної роботи.

Задля залучення батьків до роботи ЗДО науковцями розробляються спеціальні методики, адже взаємодія батьків та педагогів ЗДО має специфічний характер співпраці. У наш час в основі нової філософії взаємодії сім'ї та дошкільного закладу лежить ідея про те, що за виховання дітей несуть відповідальність не лише батьки, а всі інші соціальні інститути, що покликані допомогти, підтримати, направити, доповнити їх виховну діяльність. Також відходить в минуле офіційно здійснювана в нашій країні радянська політика перетворення виховання з сімейного в суспільне, а отже, визнання пріоритету сімейного виховання вимагає інших ліній

відносин сім'ї та ЗДО. Новизна цих відносин визначається поняттями «співпраця» і «взаємодія», новими поняттями «відкритість всередину» та «відкритість назовні» [4, с.1].

Таким чином, єдність у вихованні, що здійснюється ЗДО та родиною, забезпечує певну системність діяльності дитини, вироблення динамічних стереотипів та формування всебічно розвиненої підростаючої особистості.

Важливою складовою системи роботи із залучення батьків до партнерської взаємодії є спільна діяльність зі створенням сучасного освітнього середовища в ЗДО, здійснення індивідуального консультування батьків із питань особистісного розвитку їхньої дитини, участь батьків у підготовці та проведенні заходів, свят, гурткової роботи; ознайомлення батьків з особистими досягненнями їхніх дітей, проектування спільної діяльності вихователів та батьків з метою забезпечення прогресу виховання та розвитку дитини.

Задля визначення стану готовності педагогів ЗДО до взаємодії з батьками на сучасних засадах партнерства було проведено експериментальне дослідження. Для цього нами було проведено 5 видів опитування серед 10 вихователів у різних ЗДО м. Кременчука Полтавської області. Узагальнення отриманих результатів, дало можливість зробити наступні висновки:

1. У професійно-педагогічному плані потрібно проводити ретельну роботу в напрямку взаємодії між вихователем ЗДО та батьками;
2. У плані особистих переконань майже половина вихователів підтримує напрямок партнерської взаємодії з батьками, решта вихователів потребує надання більш детальної інформації з обраної тематики;
3. Близько 70 % від загальної кількості педагогів, що брали участь в опитуванні, прагнуть активно співпрацювати з батьками вихованців;
4. Фактично всі вихователі мають високий рівень самооцінки, тому в цьому напрямку достатньо буде лише підтримувати належний рівень;
5. Майже 80 % вихователів мають високу етичну культуру та усвідомлюють її сутність та функції у виховному процесі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, педагоги в етичному плані мають необхідні знання та компетенції для ефективної взаємодії з батьками на засадах партнерства. Сьогодні інтеграція та зміни у навчальному та виховному процесах мають досить позитивну динаміку та сприяють всебічному розвитку дитини,

а також суттєво допомагають батькам у практичному та психологічному аспектах виховання підростаючої особистості.

Список використаних джерел

1. Блажко О. Робота вихователів ЗДО з батьками. Young Scientist. № 10.1 (50.1), 2017, 21 с.
2. Концепція валеологічної освіти педагогічних працівників / С. Страшко, М. Гринькова, Л. Животовська. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2001. 10 с.
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
4. Сучасні підходи до організації взаємодії ДОП з сім'єю. URL: http://ni.biz.ua/14/14_9/14_9865_sovremennye-podhodi-k-organizatsii-vzaimodeystviya-dou-s-semey.html

УДК 373.2.035:172.15]:908

Касич А.Ю.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Науковий керівник – к.п.н., доц. Манжелій Н.М.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗНАТЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПРО РІДНИЙ КРАЙ ЯК СКЛАДОВУ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті висвітлюється проблема патріотичного виховання дітей дошкільного віку. Аналізуються нормативні документи щодо патріотичного виховання дошкільників. Розкриваються поняття «патріотизм», «національно-патріотичне виховання», «рідний край». Зазначаються науковці-дослідники, що присвятили роботи проблемі патріотичного виховання.

***Ключові слова:** патріотизм, національно-патріотичне виховання, дошкільний вік, рідний край.*

Постановка проблеми. Виховання особистості в закладі дошкільної освіти має бути спрямоване на розвиток патріотизму – любові та поваги, перш за все, до своєї сім'ї, освітнього закладу, міста, держави. І проблема полягає в тому, що дитина дошкільного віку поняття «патріотизм» розуміє поверхнево. Тому завдання сучасного закладу дошкільної освіти – формування громадянина-патріота, здатного розбудувати суверенну Україну, творчої особистості з високим рівнем інтелектуального і духовного розвитку. За таких умов заклад дошкільної освіти стає важливою ланкою виховання свідомих, активних високоморальних громадян Української держави, місцем емоційно-психологічної захищеності і душевного комфорту особистості дитини-дошкільника, конструктивної співпраці та